

Erdélyt illető

ORSZÁGOS KORMÁNYLAP.

1856-dik év.

H. R. é. s. z.

VI. darab.

Kiadott és székküldetett augusztus 16-kán 1856.

15. szám.

Végrehajtási szabálly

az erdélyi cs. k. helytartóságnak, az 1855 szeptember 4-ről 18230 sz. a. kelt, az erdélyi birodalmi utakhozi országos közrejárulást szabályozó magas ministeriumi rendelethez (1855-béli orsz. korm. lap I. rész VIII. darab.)

(Közhírré tétetett az 1856. február 19-kéről 27838. sz. a. kelt. helytartósági kibocsátvány által.)

I.

Általános határozmányok.

Az 1855. szeptember 4-ről 18230 sz. a. kelt, a birodalmi utakhozi országos közrejárulást tárgyazó ministeriumi rendelet, a vám- és vámmentes birodalmi utakra egyaránt alkalmazandó.

Az országos közrejárulásnak helye van:

1-ször, új utépítéseknél vagy töltésszerű javításoknál — a helytartóságnak ez iránt hozandó határozata következtében (a minist. rendelet 2. §.)

2-szor, kivételesen: a folytonos jó karban tartásnál (9. §.), ha a földzeti anyagok szolgáltatására vállalkozók nem léteznek, vagy ha az előforduló jó karban tartási munkákra szükséges munkások vagy fuvarok épen nem, vagy csak tulcsigázott, azaz a helyben szokottas, a különböző évszakok szerint főnálló árnál drágább árakban kaphatók. Az iránt, hogy e föltételek valamelyike beállott, a helytartóság határoz.

II.

Az iránt, hogy új építéseknél vagy töltésszerű javításoknál az országos közrejárulásnak helye legyen, a körülmények megfontolása után a helytartóság határozatát akkor hozandja:

ad 1. ha a cs. k. építészeti igazgatóság mindjárt az építési terv fölterjesztése alkal-

II. 1856.

Landes-Regierungsblatt

für

Siebenbürgen.

Jahr 1856.

H. A b t h e i l u n g.

VI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 16. August 1856.

No. 15.

Vollzugs-Vorschrift

der k. k. siebenbürgischen Statthaltereien, zu der die Landeskonkurrenz für die Reichsstraßen in Siebenbürgen normirenden hohen Ministerial-Berordnung vom 4. September 1855, Z. 18230 (R.-M.-B. I. Abtheilung VIII. Stück 1855).

(Kundgemacht mit Statthaltereien-Erlaß vom 19. Februar 1856 Z. 27838.)

Allgemeine Bestimmungen.

Die Ministerial-Berordnung vom 4. September 1855 Z. 18230 über die Landeskonkurrenz zu den Reichsstraßen hat Anwendung zu finden sowohl bei bemautheten, als auch bei unbemautheten Reichsstraßen.

Die Landeskonkurrenz hat einzutreten:

1. bei neuen Straßenanlagen, oder chauffeemäßigen Verbesserungen, nach geschöpftem Erkenntniß der Statthaltereien (§. 2. der R. B.)

2. Ausnahmeweise: bei fortlaufender Conservation (§. 9), wenn keine Unternehmer zur Deckstofflieferung vorhanden sind, oder wenn die zu den vorkommenden Conservations-Verrichtungen nöthigen Arbeiten oder Fuhrwerke nicht, oder nur zu überspannten d. i. zu höheren als den ortsüblich zu verschiedenen Jahreszeiten bestehenden Preisen befunden werden, daß eine dieser Bedingungen eingetroffen ist, darüber erkennt die Statthaltereien.

II.

Die Statthaltereien wird nach Erwägung der Verhältnisse das Erkenntniß, daß die Landeskonkurrenz bei neuen Straßenanlagen oder chauffeemäßigen Verbesserungen einzutreten habe, dann schöpfen:

ad 1. wenn von der k. k. Baudirection gleich bei Vorlage des Bauprojectes ein motivirter und

Въведенъ е Губернскій провинціалъ

пентръ

АРДЕАЛЪ.

Августъ 1856.

H. С Е П Ч И Я Н Е.

VI. тѣнѣнкѣс.

Есипадатѣ ми трѣмѣсѣ дн 16. Августѣ 1856.

Nr. 15.

Прескриптъ де есекстаре

алѣ губернѣмѣнтъскѣ ч. р. пентръ Ардеалѣ ла днѣлта ordinъчѣне ministeriale din 4. Septembrie 1855, Nr. 18230 (вѣл. пров. I. сепч. тѣн. VIII. din 1855) каре реглеазѣ конкъринца цереї пентръ дрѣмѣриле имперіалѣ дн Ардеалѣ.

(Публикатѣ къ декретъскѣ губерніалѣ din 19. Februaris 1856 Nr. 27838.)

I.

Диспѣсѣчѣзни цинерарѣ.

Ordinъчѣне ministeriale din 4. Septembrie 1855 Nr. 18230 деспре конкъринца цереї ла дрѣмѣриле имперіалѣ се ва апплика атѣтѣ ла дрѣмѣриле имперіалѣ пентръ карѣ се дѣ, кѣтѣ ми ла челе пентръ карѣ нѣ се дѣ вамѣ.

Конкъринца цереї ва авае локѣ:

1. ла ашѣзареа де дрѣмѣри поѣтѣ, аѣ ла днѣвнѣтѣцѣри фѣкѣте къ тѣיעстрѣтѣ, дѣпѣ децѣיעнеа че о ва фаче губернѣмѣнтъскѣ. (§. 2 din ordin. minist.)

2. Дн modѣ есчентѣвѣ ла консервѣчѣнеа къринте (§. 9) кѣндѣ нѣ се афлѣ днтрепрѣнзѣторѣ пентръ сѣмѣнистрареа материалъскѣ де копериѣтѣ, аѣ кѣндѣ ла лѣкрѣриле че се днтрепрѣндѣ пентръ консервареа дрѣмѣрилоѣрѣ нѣ се афлѣ лѣкрѣторѣи аѣ карѣле трѣвѣнчѣйсе, сѣаѣ се афлѣ нѣмаї пе лѣпѣгѣ прецѣрѣ преа днкордате, адекѣ маї маї де кѣтѣ челе дндатинате дн локѣ ла фелѣрѣите тѣмѣрѣи але, апѣлѣ. Апої кѣтѣ се афлѣ зна днтре копѣдѣיעнѣле ачесте, деспре ачееа децѣде губернѣмѣнтъскѣ.

II.

Губернѣмѣнтъскѣ лѣкѣндѣ дн вѣгаре де сѣамѣ днтрецѣрѣриле ва децѣде, ка сѣ пѣшоаскѣ ла мѣжлокѣ конкъринца цереї ла ашѣзареа аѣ дѣрецереа тѣיעстрѣтѣ а дрѣмѣрилоѣрѣ имперіалѣ, атѣнчѣ, кѣндѣ:

1. дѣрѣнчѣнеа ч. р. де едѣфикѣчѣзни деодатѣ къ аштерпѣреа планъскѣ де клѣдѣре ва

mával, indokolt és kellőleg fölszerelt indítványt (e szabály V. szak.) teszen az országos közrejárulás kirendelése iránt.

Az indoklást az építészeti hivatal rendezen az építészeti hivatalok tudósításából s a kerületi hatóságok nyilatkozataiból vagy azon körülményből meritheti, miszerint előreláthatólag — vagy sikertelenül megkísértett, árlejtések után — csak az országos közrejárulás szolgáltathat módot arra, hogy a szükségesnek ismert építés teljesedésébe vétessék.

Az építészeti igazgatóság részéről teendő indítvány kellő támogatására szolgáló okmányok e szabály V-dik szakaszában foglaltatnak.

ad 2. hogy az országos közrejárulásnak folytonos jó karban tartása mikor kelljen alkalmaztatnia, az a minist. rendelet 9. §-ban szorosán meg van határozva, mellyhez a politikai és építészeti hivatalok — az e tárgyban helytartósági határozat hozatalára teendő indítványaikkban — pontosan ragaszkodjanak. (E szab. V. szak.)

III.

Az országos közrejárulásérti kárpótlás fizetik a véghez vitt munka mennyiséghez képest, nem pedig a tett napszámok szerint, az tehát mi visszahatást sem gyakorol, ha a községek a föloszlott munkára több vagy kevesebb napszámot fordítanak valójában, mint mennyit a helytartóság kárpótolandónak számított. (Az V. szakasz zártétele.)

Egy kárpótlásra érdemes napszámul 8 órai munkaidő számítatik; a községek helyi fekvése csak a munkamennyiségnek a községekre, leendő fölosztása tekintetében szabályadó.

IV.

A munkakötelezettség és munkamennyiség fölosztásának alapját képezi a munka- és szolgálmányi képesség.

A munka- és szolgálmányi képesség két tényezőtől áll:

- a) a kötelezettek erőegységeiből és
- b) az alkalmazható órákból, a munkások helyi fekvése és gazdasági üzletérei tekintettel.

Az országos közrejárulásra kötelezett erőegységek illetőleg azok tulajdonosai, következők:

1. Minden vonómarhatulajdonos vonómarhája számához képest vonó munkával tartozik közrejárulni. Ezen kötelezettség alól a cs. k. postatartók és lelkészek vannak azon vonómarhák számára nézve, mellyeket ők szolgálajok igazítására szükségelnek, továbbá az álladalmi hivatalnokok kivéve.

2. Minden háztulajdonos köteles kézi munkát tenni, kivéven az álladalmat és erkölcsi személyeket, azon épületeket illetőleg, mellyek

gehörig instruirter Antrag (V. dieser Vorschrift) auf Beigebung der Landeskonkurrenz gestellt wird; die Motivierung findet die Baudirection in der Regel in den Berichten der Bauämter und den Erklärungen der Kreisbehörden, oder in dem Umstand, daß vorausichtlich, oder nach fruchtlosen Ausbietungen nur die Landeskonkurrenz als Mittel bietet, den als nothwendig erkannnten Bau zu realisiren.

Die Momente zur gehörigen Instruirung des Baudirectionsantrages sind in dem Absätze V dieser Vorschrift vorgezeichnet.

ad 2. Wann die Landeskonkurrenz zur fortlaufenden Conservation einzutreten hat, ist in dem §. 9 der Ministerial-Verordnung genau bestimmt, und haben die politischen und die Baubehörden bei ihren Anträgen auf Schöpfung des diesfälligen Statthaltereierkenntnisses vollständig darzu nach sich zu benehmen (Absatz V. dieser Vorschrift.)

Die Entlohnung der Landeskonkurrenz geschieht nach der Quantität der verrichteten Arbeit, und nicht nach den Tagsschichten, es ist daher von keiner Rückwirkung, wenn die Gemeinden in der Wirklichkeit mehr oder weniger Tagsschichten als von der Statthaltereie zur Vergütung berechnet wurden, zu der aufgetheilten Arbeit verwenden (Schlußsatz im Absatz V.)

Als eine zur Vergütung geeignete Tagsschicht wird die Arbeitszeit von 8 Stunden berechnet; die örtliche Lage der Gemeinde ist nur bezüglich der aufzutheilenden Arbeitsmenge auf die Gemeinde maßgebend.

Die Grundlage der Auftheilung Arbeitspflicht und Arbeitsmenge bildet die Arbeits- und Leistungsfähigkeit.

Die Arbeits- und Leistungsfähigkeit besteht aus zwei Faktoren a) aus den Krasteinheiten der Verpflichteten, und b) aus den verwendbaren Stunden mit Rücksicht auf die örtliche Lage und den Wirthschaftsbetrieb der Arbeitsfähigen.

Die Krasteinheiten beziehungsweise die Inhaber derselben, welche zur Landeskonkurrenz verpflichtet sind, sind folgende:

1. Jeder Zugviehbesitzer ist nach Maß seines Zugviehes zur Zugarbeit verpflichtet. Ausgenommen sind nur f. f. Posthalter und Geistliche bezüglich der Anzahl von Zugthieren, welche sie zur Verrichtung ihres Dienstes benöthigen; dann die Staatsbeamten.

2. Jeder Hausbesitzer ist zur Handarbeit verpflichtet, mit Ausnahme der Staats- und der moralischen Personen, rücksichtlich der Gebäude,

autepne mi znš proientš motivatš mi in-
cpršitš de ažncš (V. din ačestš ordin.)
pentř darea konkřinčei de đearř; mo-
tivarea o va afla direncšnea de edifi-
kčšn de perřlř đn raportřile oficie-
lorř de edifikčšn mi đn dekřřřile
deperřtorielorř de prezentřř ceatř đn
ačea đmprečřřare, křmkř đřlř o pre-
vedere, ař đřlř oferipř demetre, nřmař
konkřinčea đereř sčřminicřř miřlocčele
de a realiza ačea klđdire če c'a rekř-
nocršitš de trevřinčř.

Momentele pentř incřřirea křvenitř
a proientřlři direncšnei de klđpři ce
aflř presemnatę đn alinia V. a ačestę
ordinčšn.

la 2. Křndř are cř přšeačkř la miřlocč
konkřinčea đereř la konserbarea křpinte
ce aflř akřratř deicř đn §. 9 alř or-
dinčř. minicř. přin řřmare deperřtoriele
poličice mi de edifikčšn đntřř proient-
čřřile lorř pentř miřlocčirea ačestę
deicšn đřberřřđntalař ař cř ce đinř
deplnř de ačele (alinia V. din ačestę
presčřpntš).

III.

Remņerarea konkřinčei đereř ce fače
đřlř kčřđimea đkřřlři icprřvitš mi nř đřlř
đkřřřile de zi, va cř zikř, nř are ničř znš
kontra-efentš, deakř komņnitřđile đntrevřin-
đoařř mař mřle ař mař pčđine zile de đkřř
pentř sęvřřirea đkřřlři remņřđitš, de
kčř kčte ce komņtarř de kčřř đřberřřđntš
pentř reponifikare (epilogřlř đela alinia V).

Đrentš đkřrare de o zi kaalifikatř pentř
remņerare ce komņtřř 8. óre de đkřř; nř-
sečšnrea lokale a komņnitřđilorř serveřte de
mčřřřř nřmař đn přivnčea đkřřlři če are a
ce remņřđi ačřpra komņnitřđilorř.

IV.

Bača đmpřđireř detopieř de a đkřra mi
mřđimea đkřřlři formęařř kaņačitatea
đkřřlři mi a prestčřšnpei.

Kaņačitatea đkřřlři mi a prestčřšnpei
konetř đin doř faktorř a) đin znitřđile po-
tereř čelorř đndetorađi mi b) đin đeasčřile
če ce potř aplika kč přivnčřř la pčsečšnrea
lokale mi la mčřparea ekonomieř a čelorř
kaņačř de đkřř.

Znitřđile de pčtere — respentive stčřņņř
ačelora — karř sčņt đndetorađi la konkř-
řinčea đereř, sčņt řřmčřorele:

1. Fřřkare stčřņņř de vite trřřđóre đřlř
mčřřra vitelorř sale trřřđóre ectę đndeto-
ratř la đkřřlř de trčřřřř. Skomř ačarř
sčņt nřmař č. p. đřitorř de postř mi přeođř
đn přivnčea nřmčřřlři vitelorř de tracř de
kare ař trevřinčř pentř sęvřřirea sčřřřeř
lorř; apoř oficiađř de statř.

2. Fřřkare proprietarř de kasč ectę đn-
detorađ a đkřra kč pařmele; ce skóte ačarř
nřmař statřlř mi persónele moralř đn přiv-

adómentességben részesülnek; épen úgy van kézi munkának kötelezve...

3. Minden önálló ipart sajátlagos jogosítvány következtében üző községi tag, ha háztulajdonoskép már igénybe nem vétetett, kivévén az országfejedelmi hivatalnokokat, szolgákat, lelkészeket, templomi szolgákat, tanítókat s a próbaszerűleg bebizonyított dologtehetetleneket.

A vonó munkánál egy ökör vagy ló egy erőegységnek vétetik; a kézi munkánál egy ház egy s egy családfő hasonlólag egy egységet képez. Ebből következik, hogy a hivatalnok vagy lelkész, ha valamely házat magán-sajátjogilag bír, s épen úgy hogy valamely ház s egyszersmind marhatulajdonos kézi és vonómunkatételre egyaránt kötelezve van.

Azon oksulyok, mellyekből a második tényező „a rá fordítható órák“ áll, a VI. szakasz ad d) pontjában vannak meghatározva.

Azou távolságnak maximuma, mellyre a szolgálmányi kötelezettség korlátolandó, eleve nem határoztatik meg; de a kerületi hatóságoknak köteleességévé tétetik, valahányszor országos közrejárlás alkalmaztatik; a községek gazdasági üzletét s azon lehetőséget, mikép azok a közrejárlási munka által aránylagos fizetést szerezhessenek, lelkiismeretesen fontolóra venni, s a közrejárlási kört annyira kiterjeszteni, mikép egy községnek kézimunka ereje, (egységei) egy év folyamában 8 napszámmal s vonó ereje 4 napszámmal többel meg ne rovassék; magasabb rovatali kiszabást csak szükség esetében s a cs. k. helytartóságtól nyerendő beleegyezés után szabad alkalmaztatni.

V.

Különös határozmányok.

Minden építési tervezet és munka alkalmával, midőn az építészeti vagy kerületi hatóság országos közrejárlás alkalmazását tartja indítványozandónak, az építészeti hivatal mellékeljen a szokottas, a helyben divatozó folyó munkaárakra alapított költségterv mellé, még egy azon kerületnek, mellyre a munka esik, területi részei szerint megkülönböztetendő kiszámítási átnézetet, mellyből láthatóvá legyen:

- a) azon különböző munkafajok összmenyisége, mellyek egy kerületre esnek, a szokottas költségtervből kölesönzött anyag-helyek, munkálkodási pontok s különböző árak szerinti alosztályozással;
- b) a rendes napszámok szükséglete a szabályszerűleg kiszámított árak szerint;
- c) az országos közrejárlási napszámok szükséglete 8 órai munkaidővel, s ennelfogva az arrai következmény, hogy melly mun-

welche die Steuerbefreiung genießen, ebenso ist zur Handarbeit verpflichtet:

3. Jeder einen selbständigen Erwerb eigen berechtigt führende Gemeindeangehörige, wenn er als Hausbesitzer nicht schon in Anspruch genommen wurde, mit Ausnahme der l. f. Beamten, Diener, der Geistlichen, der Kirchendiener, der Lehrer und der erprobtermaßen Arbeitsunfähigen.

Bei der Zugarbeit ist ein Zugochse und ebenso ein Pferd eine Krasteinheit; bei der Handarbeit bilbet ein Haus eine, und ein Familienoberhaupt auch eine Einheit. Hieraus folgt, daß ein Beamter, ein Geistlicher, wenn er ein Haus privateigenthümlich besitzt, und ebenso daß ein Haus- und Viehbesitzer sowohl zur Hand- als Zugarbeit verpflichtet ist.

Die Momente, aus welchen der zweite Factor „verwendbare Stunden“ besteht, wird in dem Absätze VI ad b) bestimmt

Ein Maximum der Entfernung, auf welche die Leistungspflicht beschränkt werden soll, wird zum Vorhinein nicht bestimmt, die Kreisbehörden werden aber verpflichtet, bei jedem Eintritt der Landeskonkurrenz den Wirtschaftsbetrieb der Gemeinde und die Möglichkeit derselben einen verhältnismäßigen Lohn durch die Konkurrenzarbeit zu verdienen, gewissenhaft zu erwägen, und den Konkurrenzkreis so auszudehnen haben, daß die Handkräfte (Einheiten) einer Gemeinde nicht mit mehr als acht Tagsschichten, und die Zugkräfte nicht mit mehr als vier Tagsschichten jährlich belegt werden nur im Erfordernißfalle kann mit besunders einzuholender Bewilligung der k. k. Statthaltereien ein höheres Maß auferlegt werden.

V.

Besondere Bestimmungen.

Bei jedem Bauprojecte und jeder Arbeit, wo die Bau- oder Kreisbehörden auf die Anwendung der Landeskonkurrenz anzutragen sinden, ist neben dem gewöhnlichen auf die laufenden ortsküblichen Arbeitspreise sich basirenden Kostenüberschläge, auch eine nach Kreisgebieten, in welche die Arbeit entfällt, zu separirende Berechnungsübersicht von der Baubehörde beizuschließen, aus welchem letzteren ersichtlich seyn muß:

- a) Das Gesamtquantum der verschiedenen Arbeitsgattungen, die in einen Kreis einfallen, mit den Unterabtheilungen nach Materialplätzen, Arbeitspunkten und verschiedenen Preisen aus dem gewöhnlichen Kostenüberschläge;
- b) das Erforderniß der gewöhnlichen Tagsschichten nach den normal berechneten Preisen;
- c) das Erforderniß der Tagsschichten nach der Landeskonkurrenz von acht Stunden Arbeitszeit, und sonach die Consequenz, welches

vinca kładiriorŝ, kapl cąnt skąlity de dape; tot așea ecte ąndetoratŝ a ąkra kŝ palmete:

3. Fízkaré omŝ din komŝnitate, karé ąŝi kŝntirŝ de cine trąiŝlŝ viedŝi, dekŝmva nŝ a fochtŝ ąnŝirátŝ ąntre proprietariŝ de kasŝ, ŝe skotŝ a fapŝ amplotąiŝi, sŝlŝžitoriŝi, preođiŝi servitoriŝi bisericeŝtiŝi, daskalıŝi ŝi dovedŝiŝi nenŝtinđiomiŝi de a ąkra.

La ąkrŝlŝ kŝ trŝsŝra ŝnŝ boŝ ŝi tokma așea ŝi ŝnŝ kaŝ ecte o ŝnitate de potere; la ąkrŝlŝ, kŝ palmete o kasŝ ŝi totŝ așea ŝi ŝnŝ tatŝ de famiŝlŝ formeazŝ o ŝnitate. De ađi ŝrmeazŝ, kŝ ŝnŝ amplotąiŝi, ŝnŝ preođŝ, deakŝ ecte proprietariŝ de kasŝ ŝi de vite ecte ąndetoratŝ atŝŝ la ąkrŝlŝ kŝ trŝsŝra, kŝŝ ŝi la ęelŝ kŝ palmete.

Momintele din kapl kŝctŝ ąlŝ doile fap-torŝ „ęeasŝrile ęe se potŝ ąntreŝinđa“ se hotŝreskŝ ąn ąlinia VI. la d).

Maximumul deŝterđreŝi, așŝpra kŝrŝia ę se trŝrŝineasŝ ąndetorișea preŝtŝŝișneŝ nŝ se predeŝișe, ąnŝŝ đređŝtorișele de preŝentŝrŝ se ąndetoreazŝ, ka de kŝle ori se va ęere konkŝrinđa đereŝi, ŝŝ ŝee ąn konkŝiŝiđioșŝ bŝgare de seamŝ kŝlŝarea ekonomięi komŝnitŝiŝi ŝi potinđa de a ŝi ąnsema așea o reŝnaltŝ potŝvítŝ prin ąkrŝlŝ de konkŝrinđŝ, ŝi ŝŝ ąđeasŝŝ ęerŝkŝlŝ konkŝrinđei actŝealŝ, ka poterișe de tŝlŝŝ (ŝnitŝișile) ąle ŝneŝ komŝnitŝiŝi ŝŝ nŝ se ąnpoŝtrezŝ ąntŝ-ŝnŝ ąnŝ maŝ mŝlŝ de kŝŝ ka ontŝ zile de ąkrŝ, ŝi poterișe de trŝsŝrŝ nŝ kŝ maŝ mŝlŝ de natŝrŝ zile de ąkrŝ; nŝmaŝ la ąntŝmŝlŝare de treŝinđŝ se pote ąnŝișne, kŝ ŝpeciále ąnvoŝre a gŝberŝlŝmŝlŝlŝi, ę. p. ęe treŝŝe ŝŝ se ęeapŝ, o mŝsŝrŝ maŝ mare de preŝtŝŝișne.

V.

Đicŝŝečđni ŝpeciálŝ.

La fízkaré proŝentŝ de kŝđire ŝi la fízkaré ąkrŝ, ŝnde đeređŝtorișele de kŝđire ąŝ ęele de preŝentŝrŝ aŝlŝ kŝ kale a proŝŝne, ka ŝŝ se ąntreŝinđeŝŝ konkŝrinđa đereŝi, ne ąnŝŝ ąndatinatŝlŝ komŝŝŝ de ŝneșe, ęe se ąntemeaazŝ ne kŝrinđișe ąn lokŝ ąndatinatŝele preŝŝri de ąkrŝ, đeređŝtorișa de kŝđire are ŝŝ ąlŝŝre ŝi ŝnŝ konkŝentŝŝ de kalkŝlŝișne deŝŝŝriđŝ đŝlŝ ęerŝkŝndarișele preŝentŝreŝorŝ, ąn kapl kade ąkrŝlŝ, đin karé treŝŝe ŝŝ se voazŝ:

- a) ąntreara kŝŝđime a deoșevitelorŝ ođŝri de ąkrŝ, kapl kade ąntŝo preŝentŝrŝ, kŝ sŝbŝdeŝŝŝŝŝmintele đŝlŝ lokŝrișe de materialŝ, đŝlŝŝ nenŝkŝele de ąkrŝ ŝi đŝlŝŝ deoșevitelŝe preŝŝri, đin ąndatinatŝlŝ komŝŝŝ de ŝneșe;
- b) reęerŝinđa ąndatinatŝorŝŝ zile de ąkrŝ đŝlŝŝ pređŝrișe kalkŝlate normalŝ;
- c) reęerŝinđa zilęlorŝ de ąkrŝ đŝlŝŝ konkŝrinđa đereŝi komŝŝlŝndŝeșe timŝlŝŝ de ąkrŝ kŝ ontŝ őre, ŝi prin ŝrmaré kon-

kabeli mérték jut egy közrejárulási nap-
számra (a min. rend. 6. §.);

- d) a munkának valamennyi neméiért és al-
osztályaért eső költségek a rendes költség
kiszámítás szerint;
- e) a közrejárulási árak szerinti költségösszeg.

Az idezárt I. szám alatti minta ezen át-
nézet készítésére utasításul szolgálhat.

Ha a helytartóság határozatát kimondja az
íránt, hogy az országos közrejárulásnak be-
kell következnie, ugyanaz egyszersmind meg-
határozandja, hogy mely munkabeli összes
mennyiség létesítessék, hány kárpótolandó nap-
szám számíthatassék fel s hogy más kerület-
beli községek is meghivattathassanak-e, s ezen
határozatát a kerületi hivatallal közlenni.

Az építészeti hatóságok szigoruan örköd-
jenek a fölött és felelőséggel is tartoznak az
íránt, hogy a minist. rendelet 6. §. 2-dik sza-
kaszának pontjai a rendes költség kiszámítás
alkalmával, a mint ennek különben is mindig
meg kell történnie, lelkiismeretesen méltányol-
tassanak, úgy hogy a dolog mértékei — az
ár és napszámok kivételével — a kiszámítási
átnézetben ugyanazoknak maradjanak, s a köz-
rejárulást tárgyaló bizottmánynak csak a köz-
ségek helyi fekvését és gazdasági üzletét kel-
jen tekintetbe vennie.

Olyan munkákat, mellyeket költségtervileg
kiszámítani nem lehet, az építészeti hatóságok
önkéntes, a helyben divatozó árak szerint fi-
zetendő munkások által végeztessék, s csupán
csak az építészeti közlönyök kérelmére köz-
rejárulási munkát elintézni nem szabad.

VI.

**A kerületi hatóság részéről tiszti
eljárás.**

Az illető kerületi hivatal által, valamely
kerületi építészeti hivatalnoknak meghívása mel-
lett, melly alkalommal a körülményekhez ké-
pest több kerületi területek politikai és műtani
főnökei is beavatkozhatnak, következő pon-
tok tudandók ki:

- a) Azon községek, mellyekre nézve a kér-
désben álló esetben a közrejárulásnak be-
kellene következnie, kitudandók, melly
alkalommal a községeknek a munkahe-
lyekhez közelsége, azon haszon mellyet
a községek a munka létesítése következ-
tében reménylhetnek, a községek gazda-
ságüzletére s azon kivihetőségei tekintet,
hogy ők a közrejárulási munka követ-
keztében jutalmat érdemelhessenek, a bi-
zottmány által vezetendő.
- b) mindazon községeknek, mellyek esetle-
gesen igénybe fognának vétetni, minő
kézi és vonó erők állanak rendelkezé-

Maß der Leistung auf eine Konkurrenztag-
schichte entfällt (§. 6 der Ministerial-Ver-
ordnung).

- d) Die Kosten nach dem gewöhnlichen Ko-
stenüberschläge für jede Gattung und Un-
terabtheilung der Arbeit,
- e) Die Kostensumme nach den Konkurrenz-
preisen.

Das beigeflossene Formular No. 1 gibt
die Anleitung zu dieser Ausfertigung.

Wenn die Statthalterei das Erkenntniß
schöpft, daß die Landeskonkurrenz einzutreten hat,
so erkennt dieselbe zugleich, welches Gesamt-
quantum Arbeit zu realisiren, und wieviel zu
vergütende Tagsschichten hierauf berechnet, und
ob auch Gemeinden eines anderen Kreises kön-
nen beigezogen werden, und intimirt dieses Er-
kenntniß dem Kreisamte.

Die Baubehörden haben dafür zu sorgen
und strengstens zu haften, daß die Momente des
§. 6. 2. Absatz der M. B. bei dem gewöhnli-
chen Kostenüberschläge, wie es ohnehin immer
der Fall seyn soll, die gewissenhafte Würdigung
finden, so daß die Maße der Leistung mit Aus-
nahme des Preises und der Tagsschichten in der
Berechnungsübersicht dieselben bleiben und die
Konkurrenzverhandlungs-Commission nur die ört-
liche Lage und den Wirthschaftsbetrieb zu be-
rücksichtigen haben wird. Arbeiten, die kosten-
überschlagsmäßig nicht berechnet werden können,
sind von der Baubehörde durch freiwillige orts-
üblich zu bezahlende Arbeiter zu besorgen, und
kann eine Konkurrenzleistung über bloßes Ansu-
chen der Bauorgane nicht stattfinden.

VI.

Kreisbehördliche Amtshandlung.

Das betreffende Kreisamt hat mit Zuziehung
eines Kreisbaubeamten, wobei nach Umständen
die politischen und technischen Vorsteher mehrerer
Kreisgebiete interveniren können, folgende Mo-
mente zu erheben:

- a) Es sind die Gemeinden, für welche bei dem
vorliegenden Falle, die Konkurrenz einzutret-
en hätte, zu erforschen, wobei die Nähe
der Gemeinde zu den Arbeitsplätzen, der
Nutzen, den die Gemeinden von der Effec-
tuirung der Arbeit zu hoffen haben, die
Rücksicht auf den Wirthschaftsbetrieb der
Gemeinden und auf die Thunlichkeit für
dieselben einen verhältnißmäßigen Lohn durch
die Konkurrenzarbeit zu verdienen, die Com-
mission zu leiten hat.
- b) Welche Hand- und Zugkräfte jeder Ge-
meinde, die eventuell in Anspruch genom-
men werden soll, zu Gebote stehen; zu die-

секцинда, че мъсаръ де престъчъне кадъ
не о зи де лъкръ де конкърингъ (§. 6
дин опд. минист.);

- d) спеселе дъпъ дндатинатълъ комитъ де
спесе пентръ фтъкаре колъ ми сзстдесчър-
дъмънтъ де лъкръ;
- e) сзта спеселоръ дъпъ прецъриле де кон-
кърингъ.

Формуларилъ къ Нр. 1 че се алътъръ ла
кълкълъ арабъ към тревбе сз се факъ лъкрълъ
ачеаца.

Хотъръндъ гъбернъмънтълъ, къмкъ аре сз
днтревинъ конкърингъ дери, елъ хотъреште
totodatъ че кътъдиге днтреаръ де лъкръ аре
сз се realizeзъ, ми къте зиле де лъкръ, карі
аъ а се ремънера, се комитъ ла ачеаца,
ми деакъ се потъ атрапе ми комитъдъ динтр'о
аалъ префентъръ ла ачелъ лъкръ, ми апоі ин-
тимеазъ ачеацъ хътъръре офічълълі де пре-
фентъръ.

Дерегъториле де къдпрі аъ сз днгри-
цеаскъ ми сз гaрантезъ фърте счржасъ, къмкъ
моминтеле §. 6 аиніа а 2 дин опдинъч. минист.
ла дндатинатълъ комитъ де спесе, дъпъ към
аръ фі сз се факъ ачеаца totдеазна, се іех
дн чеа маі кончїиндїосъ бъгаре де сеамъ,
дн кътъ мъсареле престъчънеі, къ лъареа
афаръ а прецърлї ми а зилелоръ де лъкръ дн
конепентълъ де калкълкъчїне ремънтъ totъ ачеле
ми комічїнеа каре десвате пентръ конкърингъ,
ва авеа а лъа дн бъгаре де сеамъ нъмаі
пъсечїзнеа локълї ми къбатълъ економіеі ко-
мїтїдїлоръ. Лъкрърїле, карі нъ се потъ кал-
къла дъпъ комитълъ де спесе, се воръ дн-
грїдї де кътръ дерегъториле де къдпрі prin
лъкрърї де бъпъвоіъ, карі се воръ пльї дъпъ
датїна локале, ми о престапе де конкърингъ
ла гола черере а органелоръ де къдпре нъ
поте авеа локъ.

VI.

**Лъкpapea офічїосъ а дерегъториле
де префентъръ.**

Офічълъ речентївъ де префентъръ тръ-
гъндъ лжгъ сїне знъ офічїалъ технїкъ дела
префентъръ, знде дъпъ днтреїсърїрї потъ дн-
тревенї античїї політїчї ми технїчї аї маі мъл-
торъ черкзндарїе де префентъръ, аре сз чер-
четезъ дъпъ зрмътореле моминте:

- a) тревбе сз се іспїтеаскъ комитъдїле пент-
тръ карі аръ фї сз пъшеаскъ ла мїжлокъ
конкърингъ дн днтжмлареа де фацъ,
дн каре прївїнцъ комічїнеа ва фї къ
деосевїтъ лъаре а мїнте асърпа апропїе-
реї комитъдїї де локърїле знде аре сз
се лъкре, асърпа фолосълї че аъ д'алъ
спера комитъдїїле дела ефентареа лъ-
крълї, асърпа къбатълї де економїа а
комитъдїлоръ ми асърпа нотїндеї де а
мїжлочи пентръ ачеле о ремънеръчїне
потрївїтъ prin лъкрълъ де конкърингъ.
- b) Че потерї къ палма ми къ тръсара стаъ
дн дїспъсчїзнеа фїтъкреї комитъдїї,
каре дин днтжмларе с'аръ чере дела

győződés után a megerősített fölosztás egyik példányát a községnek, másikat pedig az építészeti vezénylethez juttatás végett a kerületi hatóságnak megküldeni, melly utóbbi, teljes fizetési utalványozása után az alku-kötési jegyzőkönyvet, s építész-hatósági megerősítése után egyszersmind a kiérdeklési bizonyítványt képviselendi s az álladalmi számvévőséghez fog a pénztár részéről történt kifizetésnek vétele iránti segédátírátkép juttatni.

Minden községnek, mellyben a kötelezeteknek akkora száma egyezik bele, hogy az a kirótt munkának $\frac{2}{3}$ -át elvégezné, nem csak szabadságában áll, hanem még is kívánhatja, hogy a köteleességévé tett munka eligazítására saját költségén s a járási hivatal hírével munkásokat fogadjon, vagy hogy e czélból árletés tarthatása végett a járási hivatalhoz folyamodjék; a netaláni ráfizetés viselésének módja iránt szükséges a kerületi hivatalnak bejegyzését kinyerni s e tekintetből a községi vagyont igénybe venni nem szabad.

A munka illyszerű kiadásának esete jelen akkor fog beállni, midőn valamennyi kötelezettek a rájuk rótt munkát ledolgozták s a munka még nem végeztetett be, a hátralevő munkának újból fölosztása pedig méltán nem létesíthetnek.

VIII. fejelet.

A községbeni tiszti eljárás.

A községi előjáróknak és helységjegyzőknek köteleességében áll mindjárt e rendelet vétele után a községbeni munkaerőkről az idezárt minta szerint kettős példányban jegyzőket készíteni a végett, hogy előforduló tárgyalás esetére azokat kéznél tarthassák, a később előforduló változások azokban szaporodás vagy apadékkép kellőleg följegyzendők s azon esetben ha a jegyzékek egyike valamely tárgyalás következtében a kerületi hivatal kezében találatnék, e szaporodás vagy apadék a járási hivatal útján a kerületi hivatalnak tudatára juttatandó.

Minden község, mellynek valamely közjárulási munkát kell végeznie, köteles, egy fölvi gyázót állítani föl, kire az építészeti vezényletség a munkát bizandja, ki a községi munkásokat és szekereket elővezetendi, a munkaszerszámokat átveszi, a munkát fölvi gyázza s fölvi gyázi és a bevégzett munkát az építészeti hivatalnak számba adandja. Illyen fölvi gyázó alkalmazhatóságához és a fölvi gyázandó munkások számához képest 40 pkrájczárig terjedhető napi bért kaphat; azonban köteles a műtani rendelkezéseket pontosan teljesíteni. E fizetés azon esetben, ha a fölvi

gigett der Vertheilung die bestätigte Repartition in einem Exemplar der Gemeinde, das zweite Exemplar der Kreisbehörde behufs Zustellung an die Banleitung zu übermitteln, welches letztere bei der vollständigen Zahlungsanweisung die Stelle des Akfordprotokollés und nachdem es baubehörlich bestätiget ist, des Verdienstzertificates zugleich vertritt, und an die Staatsbuchhaltung als Mitbeleg des Zahlungsempfanges durch die Kassa gelangt.

Jeder Gemeinde, in welcher eine solche Anzahl der Verpflichteten, die $\frac{2}{3}$ der aufgetheilten Arbeit zu verrichten haben, einverstanden ist, ist es nicht nur erlaubt, sondern sie kann auch darauf bestehen, zum Vollzuge der ihr aufgetragenen Arbeit Arbeiter auf eigene Kosten mit Vorwissen des Bezirksamtes aufzunehmen, oder um Abhaltung einer Ausbietung zu diesem Behufe beim Bezirksamte anzufuchen; die Art der Bestreitung der etwa resultirenden Aufzahlung muß die Genehmigung des Kreisamtes erhalten, und darf das Gemeindevermögen dießfalls nicht in Anspruch genommen werden.

Der Fall einer solchen Hintangabe der Arbeit wird namentlich dann eintreten, wenn alle Verpflichteten die ihnen aufgetheilten Tage abgearbeitet haben, und die Arbeit noch nicht vollendet ist, der Rückstand der Arbeit aber, eine neue Auftheilung nicht füglich durchführbar macht.

VIII.

Amthandlung in der Gemeinde.

Die Gemeindevorsteher und Ortsnotäre haben gleich nach Erhalt dieser Verordnung die Verzeichnisse der Arbeitskräfte in der Gemeinde nach dem beigeflossenen Formulare in zweifacher Ausfertigung zu verfassen, um bei einer vorkommenden Verhandlung dieselben bei der Hand zu haben; die später vorkommenden Veränderungen sind darin als Zuwachs oder Abfall gehörig anzumerken, und wenn das eine Verzeichniß bereits aus Anlaß einer Verhandlung in der Hand des Kreisamtes ist, dieser Zuwachs oder Abfall im Wege des Bezirksamtes dem Kreisamte anzuzeigen.

Jede Gemeinde, welche eine Konkurrenzarbeit zu verrichten hat, ist gehalten, einen Aufseher zu bestellen, welcher von der Banleitung die Arbeitsleistung überwiesen erhält, die Gemeindegewerke und Fuhrer verführt, die Werkzeuge in Empfang nimmt, die Arbeit überwacht und aufzeichnet, und die vollendete Arbeit an den Baubeamten übergibt, dieser Aufseher kann nach seiner Verwendbarkeit und nach der Anzahl der zu überwachenden Arbeitsleute eine tägliche Entlohnung bis 40 fr. C.-M. aus dem Straßenfonde erhalten, ist jedoch gehalten, die technischen Anordnungen pünktlich zu vollziehen, diese Entloh-

konvinces despre pentitatea rempziuriei, repartitiunea dntzritz are ce o trzmitz dntzritz esemplariz la komznitate, dntzritz doile la dererztopia de prefentzrz spre a o aszterne la direpziznoa de klzdirz, kare a chestz din zrtz la depina acemnare de platz, szplineshte lokzaz protokolaziz de akordz sz dzpz ce este dntzritz din partea dererztopiei tehnice, totodatz sz lokzaz certifikatziz de meritare sz azznye la oficzaziz kontabilitatei de ctatz ka o kondovadz de primirea plzizei prin kassz.

Fizkzrei komznitzi, sz kare sz azsfeliz de nzmzrz de dndatorazi, kari az a ispzvi $\frac{2}{3}$ din lzkrarea rempziuriz, este dzcelesz la a chesta, sz este nz nzmaz ertatz, sz ea dzkz pote sz sta ne lzngz a chesta, ka spre dndepinirea lzkrzaziz kz kare sz dzszrzinatiz, sz sz tokmeasz lzkrztori ne propriele ceale specz, kz szirea oficzaziz de pretzrz, ceaz sz ceazr voiz dela oficzaziz de pretzrz pentrz dznerea szel lichizlizni dz privinga a chesta; modzaz kz sz ce respnzdz plata ce arz ovvini ne de a szpra, trebbe sz primaszz aprovarea oficzaziz de prefentzrz, sz nz este ertatz a ce atizne de a verez komznitzi, dz privinga plzizei.

O actfeliz de lichizlizne a lzkrzaziz ce va face anszitz atznci, kanzdz tozi dndetozazi sz az lzkratz zilzle, kari li sz az foctz rempziuriz lorz sz lzkrarea dzkz nz este szvzrmiz, apoi rectanzza de lzkrz ce mai este nz szfere dzpz notzivire o pozz rempziurie.

VIII.

Lzkrarea oficzisz din partea obzintei.

Anticiz komznaz sz notari lokzrlorz dzndatz dzpz primirea a chestei ordpzizlizni az ce komznz kompentele poterlorz de lzkrz dz komznitate dzpz alztratzaziz formzlariz dz doz esemplare, ka vinidz la mizlokz sz deszrtzmaziz, sz le aizz a chesta la dz de miz; szmizliznile ce vorz ovvini mai tzpziz az sz ce dzsemne dz a chesta dzpz kvinz dz ka sporire oz szdere, sz deakz szaz dz dz a chesta esemplare ce sz afz dz mizna oficzaziz de prefentzrz din pzizina szel deszrtzmaziz, sporirea ceaz szderez a chesta trebbe sz o sznziz la kzpozitanga oficzaziz de prefentzrz prin dererztopia de pretzrz.

Fizce komznitate, kare are sz szvzrshasz sz lzkrz de konzrzinz, este dndetozatz a sz pnzsz sz szpravetozis, kare primeszte lzkrzaz, ce e a ce face, acemnatz dela direpziznoa de klzdirz, elz kondzce lzkrztori dz komznitate sz karzle, elz lea dz primirea szelzle, szpravetiaz lzkrarea sz o dzsemniz sz szrzszne lzkrzaz ispzviz la oficzaziz de klzdirz; a chestz dzpzizozis dznz aplikabilitatez cea sz dznz nzmzrzaz dzepilorz ce arz az szpravozia, pote primi o platz ne dz pnziz la 40 kr. m. k. dz fondzaz dzmzrzlorz; arz dzsz dndetozie a dndepini kz pnziz-

hogy a fölöstott munkát, a VII. szakasz szerint beálló kibérlés esetét kivéve, tetszése szerinti igavonómarha számmal maga végezze, vagy fogadott munkások által, kik a községi előljárónak és községi fölvi gyázónak bejelentendők, végeztosse; az eredményezett munkát pontosan följegyezni a községi fölvi gyázónak leendő teendője.

Herczeg Schwarzenberg Károly s. k.
Táborszernagy.

Báró Lebzeltern Henrik s. k.
cs. k. helytartósági alelnök.

tete, mit Ausnahme der nach Absatz VII eintretenden Verpachtung mit der ihm beliebigen Zugviehanzahl; selbst, oder durch gebungene Arbeiter, welche dem Gemeindevorsteher und dem Gemeindeaufseher anzuzeigen sind, verrichten, es ist Sache des Gemeindeaufsehers, die resultirende Leistung genau zu verzeichnen.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.
Feld-Regimentsmeister.

Heinrich Freiherr von Lebzeltern m. p.
I. I. Statthalterei-Vice-Präsident.

красъ динъ ридъ; агаръ де касял дин линия VII, кядъ се дъ дн арандъ, сьнгеръ, аъ прн лкръторн токмицн къ платъ, карн тревъ сь се арате антицълн. комънале шн сьправегреторълн комънитъцн; есте тревъа сьправегреторълн де комънитате а дусемна акъратъ пресъчъснае че ресъатъ.

Принципале **Кар. де Шварценберг** m. u.
генералъ де артилерн.

Бар. Енрикъ де Левзелтерн m. u.
* p. вице-президентъ азъ статъалънтълн.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Formular I zum Absatz V der Maßgabe-Vorschrift.

Stels

Kostenberechnungs-Verfahren

über die im Konkurrenzwege zu bewirkende

Gesamtkategorie der Arbeit mit Unterabteilungen nach Berschreibung der Preise	Maß der Arbeitsleistung	Arbeits- Punkt	Materialplatz	Erforderniß der Tag- schichten nach der gewöhnlichen Be- rechnung		Kostensumme nach den ge- wöhnlichen Preisen				Kostensumme nach den limitierten Konkurrenzpreisen				Erforderniß der Tag- schichten bei der Konkurrenz		Maß der Leistung, welche bei 8stündiger Arbeit auf eine Konkurrenz = Tagsschicht ent- fällt	Ergebnis für alle Arbeitsgat- tungen nach ihren Unterab- teilungen in der Konkurrenz	
				Ein- zeln	Zu- sam- men	Ein- zeln	Zu- sam- men	Ein- zeln	Zu- sam- men	Ein- zeln	Zu- sam- men							
A. Sandarbeit																		
1. Erdbewegung	40 Kubft = Klaster	1 1-2 8	—	120	—	72	—	—	—	64	—	—	—	160	—	1 1/2	Für eine Kubft- Klaster Erdb- bewegung 1 Fl. 48 fr.	
2. Erdbewegung	50 Kubft = Klaster	1 1-3 8	—	250	—	150	—	—	—	100	—	—	—	160	—			
3. Schotterbewegung																		
4-e																		
B. Zugarbeit																		
1. Steingewinn	300 Stkft.	1 1-3 8	Stein- bruch	3200	—	9600	—	—	—	8000	—	—	—	4000	—	2 1/4 Schicht		
2.																		
3.																		
4.																		
5.																		
6. u. f. w.																		
Summe der Gaib- arbeiten in Tag- schichten und So- sten																		
Differenz in den Kosten macht fl. fr. zu Gunsten der Konkurrenz zu Gunsten der Zugarbeit																		

Járás

Kerület

Község

J e g y z é k

az N. N községben találtató munka erőkről.

Tétel- szám	Ház- szám	Neve a közrejárásra kötelezettek	Kézi munka erei		Iga vonó marhák száma	a kötelezettek aláírása
			a háztu- lajdono- soknak	az önálló keres- ményel bíró köz- lakosok- nak		
1	1	Luchs Péter	1	—	2	
2	1	Arbelian József	—	1	—	
3	2	Popovits Ferentz	1	—	—	
		összeg	—	—	—	

Kelt

községében

-kán

községelöljáró.

helység jegyzője.

Bizonyított apadék a 3-dik tétel számnál
maradnak összegül

4 szekeres erő-egységek
4 szekeres erő-egységek.

Bizonyított szaporodás az 1-ső tétel számnál
lészen összegül

Bezirk Kreis

Gemeinde

Verzeichniß

der in der Gemeinde N. N. vorkommenden Arbeitskräfte.

Post-No.	Haus-No.	Name des Konkurrenz= Verpflichteten	Handarbeitskräfte		Anzahl der Zugthiere	Unterschrift der Verpflichteten
			Hausbe- sitzer	Gemeindeange- hörigen mit selbständigem Erwerb		
1	1	Peter Luchs	1	—	2	
2	1	Joseph Arbelian	—	1	—	
3	2	Franz Boyovits	1	—	—	
Summe						

Ausgefertigt in der Gemeinde

am

Gemeindevorsteher

Ortsnotär

Bestätigter Abfall bei P. No. 3 4 Zugkrasteinheiten

Verbleibt Summe:

Bestätigter Zuwachs bei P. No. 1 4 Zugkrasteinheiten

Wird Summe

Формуларізіл П.

Презентэра :

Претэра :

Комунитатеа :

КОНСЕНТЪ

despre pierdere de lucru ce se află în comunitatea : N. N.

Numărul postale	Numărul casei	Numele celui îndetorat la construcție	pierdere de lucru cu plata ale		Numărul viteelor de tracș	Căsușă de locuit a celui îndetorat
			proprie- tărilor de casă	celor ce se țin de comunitate și agonicească decine tra- șă și vișci		
	1	Căteodă Сăсăтă	1	—	2	
2	1	Văсіліе Чісіпă	—	1	—	
3	2	Iosіă Ardelenă	1	—	—	
C u m a						

Espedită în comunitatea

în

Anticetă comunală

Notarului satului

Сăсăтăтăтă адеверітă ла п. Nr. 3 —
ремъне сума :

4 vităi de tracș

Акресăтăтăтă адеверітă ла п. Nr. 1.

4 vităi de tracș

Ce face сума

Hirdetvénye

az erdélyi cs. k. helytartóságnak 1856 július 25-ről, az erdélyországi hétivásárok idegen kereskedők és mesteremberek általi látogatásának szabályozását illetőleg.

A magas cs. k. kereskedelmi ministerium, egyetértve a magas cs. k. belügyministeriummal, az erdélyországi hétivásárok idegen kereskedők és mesteremberek általi látogatásának szabályozására nézve e hó 13-kán 16558/975 sz. a. következő határozatokat bocsátotta ki ahoztartás végett.

I. A hétivásárok főképp élelemszerekkel (eleséggeli) üzletre a helység s annak környéknek népessége számára vannak rendelve.

A másféle árukkali vásárszerű üzlet hétivásárokon tehát idegen, azaz nem a vásár helyin lakó kereskedők s mesterembereknek rendszerint nincs megengedve.

II. Csak is ott, hol a hétivásárokon mutatkozó, nem élelemszerekhez tartozó árukban szükséglet a jogositott helyi kereskedők és mesteremberek által kellőleg nincs fedezve, engedheti meg kivételesen a cs. k. helytartóság visszahuzásig s tekintettel a helység netán fenálló különös vásárjogositványára, más a környékben fekvő, általa megjelelendő hazai helységek- vagy községkerületekbeli kereskedő s iparos személyeknek is olly tárgyak vásárszerű eladását, mellyeknek árulására ők iparjogositva vannak.

III. A vásárosok egy ilyen, mindég a vásári rendszabályba fölveendő engedélytől kizárva maradnak.

IV. A falusiak által természetl mezeigazdasági szereknek ezen természetl részéről vásárszerű árulása; mint szinte a házalók törvényes joga a hétivásárok látogatására nézve érintetlen maradnak.

Kormányzó ur ő herczegsége nevében
a cs. k. alelnök
Lebzelttern s. k.

Kundmachung

der f. k. Statthaltereien für Siebenbürgen vom 25. Juli 1856, betreffend die Regelung des Besuchs der Wochenmärkte in Siebenbürgen von Seite auswärtiger Handels- und Gewerbsleute.

Das hohe f. k. Handelsministerium hat im Einvernehmen mit dem hohen f. k. Ministerium des Innern, nachfolgende Bestimmungen, zur Regelung des Besuchs der Wochenmärkte in Siebenbürgen von Seite auswärtiger Handels- und Gewerbsleute zur Darnachachtung unterm 13. d. M. J. 16558, 975 erlassen.

I. Wochenmärkte sind hauptsächlich zum Verkehr mit Nahrungsmitteln (Viechtualien) für die Bevölkerung des Markortes und seiner Umgebung bestimmt.

Auf Wochenmärkten ist daher der marktmäßige Verkehr mit anderen Feilschaften auswärtiger, d. i. der nicht im Markorte wohnhaften Handels- und Gewerbsleute in der Regel nicht gestattet.

II. Nur dort, wo der auf Wochenmärkten sich ergebende Bedarf an Feilschaften, die nicht zu den Nahrungsmitteln gehören, durch die berechtigten Handels- und Gewerbsleute des Markortes nicht entsprechend gedeckt ist, kann die f. k. Statthaltereien, mit Rücksicht auf das etwa bestehende besondere Markt-Befugniß des Ortes, auch Handels- und Gewerbs-Personen aus anderen im Umkreise gelegenen von ihr zu bezeichnenden inländischen Ortschaften oder Gemeindebezirken den marktmäßigen Absatz derjenigen Gegenstände, zu deren Verkauf sie gewerbsberechtigt sind, auf Widerruf ausnahmsweise gestatten.

III. Hieranten bleiben von einer derartigen, stets in die Markt-Ordnung aufzunehmenden Gestattung ausgeschlossen.

IV. Der marktmäßige Verkauf der von den Landleuten erzeugten landwirthschaftlichen Gerätschaften seitens dieser Erzeuger; so wie das gesetzliche Recht der Hausirer zum Besuche der Wochenmärkte bleiben unbeirrt.

Für Seine Durchlaucht den Herrn Gouverneur;
Der f. k. Vice-Präsident
Lebzelttern m. p.

Публичное

губернменталя ч. р. нентр Ардеал дин 25. Iulius 1856, atinrtope de perglaroe черчетреї таргариоръ de centemанъ дн Ардеал, дн партеа пергеториоръ ши а месериариоръ дн афаръ.

Аналяля министерис ч. р. де комерция, дн днцелере кк аналяля министерис ч. р. де интерне а словозитъ дн 13. але кзринтеї Nr. 16558/975 зрмьтореле днцзсечизнї нентр пергларое черчетреї таргариоръ de centemанъ дн Ардеал, дн партеа пергеториоръ ши а месериариоръ дн афаръ, нентр днтормаї зрмаре.

I. Таргарио де центеманъ сжнт мените маї кк сеамъ нентр комерцияля кк мижлоче де але виегїї (vintzalie) нентр попзлячїзнеа локзляї де таргъ ши а днтпренїзрїмеї лї.

Дрентачеа ла таргарио де центеманъ комерцияля кк але ларкзрї де вжнзаре але пергеториоръ ши месериариоръ дн афаръ, адекъ а ле ачелора, карї нз се афлъ кк локзїца ла локзляї таргзляї, де пергзлъ нз есте лертатъ.

II. Нзмаї аколо, знде лїнца, че се араць ла таргарио де центеманъ, дн прївїнда ачелоръ ларкзрї де вжнзаре, карї нз се цїнъ де мїжлочеле вїегїї, нз се аконоере не денанїн прїн пергеторїї ши месериарїї днтрентцїї а вїнде дн ачелъ локъ де таргъ, гзвернмжнтзля ч. р., кз прївїре ла спецїалзля дрентъ де таргъ, че ноте кз кзсць дн ачелъ локъ, аре воїць а кончеде пергеториоръ ши месериариоръ дн але локзрї сеащ черкзрї комжналї дн патрїць, карї аз сць се спецїфїче де кьїръ елъ, вжнзареа ачелоръ мзрфї, нентр карї еї се афлъ асторїсацїї дзпъ месерїць, ши ачеацта днкъ нзмаї прїн есчепцїзне, ши кк дрентъ де ревокаре.

III. Фїеранцїї, сеащ пергеторїї ши месериарїї, че дтмьлъ кк метреле не ла таргариї, нз се потъ фолосї де ачеаць кончесїзне, каре требже сць се днсемне тоїдеазна дн пергзлмжнтзля таргзляї.

IV. Вжнзареа дн таргъ а зпелелоръ де економїць, продзсе де кьїръ геранї, прекжнт ши лецїсїтзля дрентъ, челъ аз тзларїї, сеащ пергеторамїї, карї дтмьлъ кк марфа дн снате дн касць дн касць, де а черчета таргарио де центеманъ, ретмжнъ нетзргзрпате.

Нентр Сепенїтатеа сеа домнзля гзвернторъ ч. р. вїче-прїмедїнте
Левгелтерн м. п.